

Riksbankslagen

Lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank i dess lydelse den 1 februari 2016

1 kap. Verksamhetsmål och ledning

1 § Riksbanken, som enligt 9 kap. 13 § regeringsformen är rikets centralbank och en myndighet under riksdagen, får endast bedriva eller ta del i sådan verksamhet som enligt lag ankommer på Riksbanken.

2 § Riksbanken har enligt 9 kap. 13 § regeringsformen ansvaret för penningpolitiken.

Målet för Riksbankens verksamhet skall vara att upprätthålla ett fast penningvärde.

Riksbanken skall också främja ett säkert och effektivt betalningsväsende.

Riksbanken får meddela föreskrifter inom ramen för sitt ansvar för penningpolitiken. Riksbanken får även meddela föreskrifter såvitt avser verksamhet med anknytning till Riksbankens betalningssystem eller kontantförsörjningsuppdrag.

3 § Enligt 9 kap. 13 § regeringsformen har Riksbanken elva fullmäktige, som väljs av riksdagen.

Fullmäktige väljer inom sig en ordförande samt en vice ordförande.

4 § Enligt 9 kap. 13 § regeringsformen leds Riksbanken av en direktion, som utses av fullmäktige. Direktionen består av sex ledamöter som utses för en tid av fem eller sex år. Fullmäktige utser ordförande i direktionen, som samtidigt ska vara chef för Riksbanken, och minst en vice ordförande, som samtidigt ska vara vice riksbankschef.

Fullmäktige ska när det behövs bestämma i vilken inbördes ordning vice riksbankschefer ska tjänstgöra i riksbankschefens ställe när riksbankschefen har förhinder.

5 § Ärenden som inte skall avgöras av fullmäktige avgörs av direktionen. Direktionen kan besluta att ärenden får avgöras av riksbankschefen eller någon annan tjänsteman i Riksbanken.

2 kap. Fullmäktige

1 § Ledamöter av fullmäktige får inte

1. vara statsråd,
2. vara ledamot av Riksbankens direktionen,
3. vara ledamot eller suppleant i styrelsen för en bank eller ett annat företag som står under Finansinspektionens tillsyn eller
4. inneha en annan anställning eller ett annat uppdrag som gör dem olämpliga för uppdraget som fullmäktig.

Ledamöterna får inte heller vara underåriga, i konkurs, underkastade näringsförbud eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Om en ledamot tar en sådan anställning eller ett sådant uppdrag som kan strida mot bestämmelserna i första stycket, ska riksdagen på förslag av finansutskottet entlediga ledamoten från uppdraget i fullmäktige. De anställningar eller uppdrag som en ledamot tar ska anmälas till riksdagen.

Denna bestämmelse finns i tilläggsbestämmelsen 13.21.1 till riksdagsordningen.

2 § Fullmäktiges rätt att skilja en ledamot av direktionen från hans anställning följer av 9 kap. 13 § regeringsformen.

Talan mot beslut om skiljande från anställning ska ske inom två månader från delgivning av beslutet. Riksbankschefen får föra talan vid EU-domstolen. Övriga ledamöter får väcka talan i Högsta domstolen.

Högsta domstolen får förklara ett beslut om skiljande från anställning ogiltigt.

Väcks inte talan inom den tid som föreskrivs i andra stycket har parten förlorat sin talan.

3 § Vid fullmäktiges sammanträden skall protokoll föras.

Fullmäktige är beslutföra när minst åtta av ledamöterna är närvarande. Varje ledamot som deltar i den slutliga handläggning är skyldig att delta även i avgörandet. Ingen är dock skyldig att rösta för mer än ett förslag. Ett beslut om att skilja en ledamot av direktionen från hans anställning förutsätter att minst åtta av fullmäktiges ledamöter är ense om beslutet.

4 § Fullmäktige får för Riksbankens räkning lämna remissyttranden inom sitt verksamhetsområde.

3 kap. Direktionen

1 § Ledamöter av direktionen får inte

1. vara ledamot av riksdagen,
2. vara statsråd,
3. vara anställd i Regeringskansliet,
4. vara anställd centralt av ett politiskt parti,
5. vara ledamot eller suppleant i styrelsen för en bank eller annat företag som står under Finansinspektionens tillsyn, eller
6. inneha annan anställning eller annat uppdrag som gör dem olämpliga att vara direktionsledamot.

Ledamöterna får inte heller vara underåriga, i konkurs, underkastade näringsförbud eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Om en ledamot tar en sådan anställning eller ett sådant uppdrag som kan strida mot bestämmelserna i första stycket skall ledamoten genast anmäla det till fullmäktige.

Under ett år efter det att en ledamots anställning har upphört får ledamoten inte utan fullmäktiges medgivande inneha sådan anställning eller sådant uppdrag som avses i första stycket 5 och 6.

2 § Ledamöter av direktionen får inte söka eller ta emot instruktioner när de fullgör penningpolitiska uppgifter.

3 § Vid direktionens sammanträden skall protokoll föras.

Direktionen är beslutföra när minst hälften av ledamöterna är närvarande. Ärenden som kräver ett skyndsamt beslut får dock avgöras av två ledamöter, om de är ense om beslutet. Varje ledamot som deltar i den slutliga handläggningen av ett ärende är skyldig att delta även i avgörandet. Ingen är dock skyldig att rösta för mer än ett förslag.

Ordföranden och vice ordföranden i fullmäktige har rätt att närvara vid direktionens sammanträden med yttranderätt men utan förslags- och rösträtt.

4 kap. Gemensamma bestämmelser för fullmäktige och direktionen

1 § Uppkommer i Riksbankens verksamhet anledning att väcka en fråga om författningsändring eller någon annan åtgärd från statens sida, får fullmäktige eller direktionen inom sitt respektive ansvarsområde göra framställning i ämnet till riksdagen enligt tillägsbestämmelsen .9.17.4 till riksdagsordningen eller till regeringen.

Innan en framställning till riksdagen eller regeringen görs ska fullmäktige och direktionen samråda med varandra.

2 § I skrivelser som fullmäktige eller direktionen avger till riksdagen eller regeringen skall det anges vilka ledamöter som deltagit i beslutet och vem som varit föredragande. Har skiljaktig mening anmälts i ärendet, skall den anges i skrivelsen eller framgå av bifogat protokollsutdrag.

3 § I viktigare frågor som har samband med betalningssystemets stabilitet eller berör Finansinspektionens tillsynsverksamhet skall Riksbanken samråda med inspektionen. Vid ett sådant samråd skall Riksbanken lämna Finansinspektionen de uppgifter som behövs.

4 § Ordföranden och vice ordföranden i fullmäktige samt ledamöterna i direktionen skall till riksdagen skriftligen anmäla

1. innehav av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
2. innehav av andel i ett handelsbolag eller en ekonomisk förening utom bostadsrättsförening samt andel i en motsvarande utländsk juridisk person,
3. ägande, helt eller delvis, av näringsfastighet enligt 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229),
4. avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån som lämnas under den tid som omfattas av uppdraget i fullmäktige eller anställningen i direktionen, och
5. krediter eller andra skulder samt villkoren för dessa.

Anmälan av tillgångar och avtal enligt första stycket 2-4 behöver inte göras om dessa tillsammans understiger ett marknadsvärde på 500 000 kronor. Detsamma gäller krediter och andra skulder enligt första stycket 5 om dessa tillsammans understiger 500 000 kronor.

Anmälan enligt första stycket skall göras när uppdraget eller anställningen påbörjas. Behöver enligt andra stycket tillgångar och avtal eller krediter och andra skulder inte anmälas vid denna tidpunkt skall anmälan ske senast inom fyra veckor från det att den i andra stycket angivna gränsen uppnåtts.

Anmälan skall därefter göras av förändring som innebär att

1. tillgång som avses i första stycket 1 förvärvas,
2. det sammanlagda värdet av tillgångar och avtal enligt första stycket 2-4 eller det sammanlagda beloppet av krediter och andra skulder enligt första stycket 5 förändrats med mer än 100 000 kronor sedan anmälan senast gjordes, under förutsättning att det sammanlagda värdet eller beloppet efter förändringen inte understiger 500 000 kronor eller

3. villkorsändring sker beträffande krediter och andra skulder som har anmälts.

Anmälan av sådana förändringar som avses i fjärde stycket skall göras senast fyra veckor från det att förändringen inträffade.

4 a § Om Riksbanken får kännedom om en sådan kritisk situation som avses i 6 kap. 3 § andra stycket lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, ska Riksbanken omgående underrätta berörda myndigheter inom EES med ansvar för gruppbaserad tillsyn enligt artikel 111 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

5 § Bestämmelser om ersättning till ledamöter och suppleanter i fullmäktige finns i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Lön och andra anställningsförmåner för ledamöter i direktionen fastställs av fullmäktige.

6 § Fullmäktige och direktionen får inte sammanträda på ett område som är ockuperat av främmande makt.

5 kap. Sedlar och mynt

1 § Enligt 9 kap. 14 § regeringsformen har Riksbanken ensam rätt att ge ut sedlar och mynt. Fullmäktige skall bestämma utformningen av de sedlar och mynt som banken ger ut.

Sedlar och mynt som ges ut av Riksbanken är lagliga betalningsmedel.

Penningenheten i Sverige kallas krona. Kronan delas i etthundra öre.

2 § Sedlar får ges ut med valörerna tjugo, femtio, etthundra, tvåhundra, femhundra och ettusen kronor.

Mynt får ges ut med valörerna, en krona, två kronor, fem kronor och tio kronor.

Dessutom får minnes- och jubileumsmynt med andra valörer ges ut.

3 § Riksbanken skall svara för landets försörjning med sedlar och mynt.

Verksamhet som avses i första stycket får Riksbanken bedriva i samarbete med annan.

I syfte att effektivisera kontantcirkulationen får Riksbanken utge ersättning eller ge räntefri kredit till företag som avskilt och lagrat sedlar och mynt enligt Riksbankens anvisningar.

4 § Sedlar och mynt som är skadade eller förslitna får lösas in av Riksbanken. För sedlar som blivit helt förstörda får Riksbanken betala ersättning.

Om särskilda skäl finns, får Riksbanken lösa in sedlar och mynt som upphört att vara lagliga betalningsmedel.

5 § Sedlar och mynt som förändrats eller bearbetats får inte spridas.

6 kap. Penningpolitik och betalningssystem

1 § Med bankinstitut förstås i denna lag bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker och utländska bankföretag som med stöd av 4 kap. 1 eller 4 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse driver bankrörelse från filial här i landet.

Med finansinstitut förstås bankinstitut, kreditmarknadsföretag, värdepappersinstitut, Första - Fjärde AP-fonderna enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder), Sjätte AP-fonden enligt lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden, försäkringsföretag som har tillstånd att driva försäkringsrörelse här i landet enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043), Svenska skeppshypotekskassan samt utländska företag som med stöd av 4 kap. 1, 3 eller 4 § lagen om bank- och finansieringsrörelse driver verksamhet från filial i Sverige.

2 § Riksbanken skall följa utvecklingen på valuta- och kreditmarknaderna samt vidta erforderliga penningpolitiska åtgärder.

3 § Riksbanken skall inför alla viktiga penningpolitiska beslut informera det statsråd som regeringen utser.

4 § Riksbanken skall minst två gånger om året lämna en skriftlig redogörelse till riksdagens finansutskott om penningpolitiken.

Riksbanken skall löpande offentliggöra statistiska uppgifter om valuta- och kreditförhållanden.

5 § Riksbanken får i penningpolitiskt syfte

1. bevilja kredit mot betryggande säkerhet och ta emot inlåning,
2. köpa, sälja och förmedla värdepapper, valuta samt rättigheter och skyldigheter som anknyter till sådana tillgångar,
3. ge ut egna skuldebrev.

Allmänt gällande räntevillkor för Riksbankens in- och utlåning enligt första stycket 1 skall offentliggöras.

6 § Riksbanken får i penningpolitiskt syfte uppställa kassakrav gentemot finansinstitut.

Med kassakrav avses att viss andel, högst femton procent, av finansinstitutets placeringar eller förbindelser, beräknade på det sätt Riksbanken bestämmer, skall under angiven tid motsvaras av medel som med eller utan räntegottgörelse skall inestå på räkning för institutet i Riksbanken. I den utsträckning Riksbanken bestämmer likställs med sådana medel det finansinstitutets ineliggande kassa.

För ett utländskt finansinstitut som har rätt att driva verksamhet från filial här i landet beräknas kassakravet på filialens placeringar eller förbindelser.

7 § Riksbanken får tillhandahålla system för avveckling av betalningar och på annat sätt medverka i betalningsavveckling.

För att främja betalningssystemets funktion får Riksbanken bevilja deltagarna i systemet kredit under dagen. Kredit får endast beviljas mot betryggande säkerhet. Staten behöver inte ställa säkerhet.

8 § Om det finns synnerliga skäl får Riksbanken i likviditetsstödande syfte på särskilda villkor bevilja kredit eller lämna garanti till sådana bankinstitut och svenska företag som står under tillsyn av Finansinspektionen.

8 a § Riksbanken ska lämna de uppgifter om genomförda likviditetsstödande åtgärder till regeringen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och stödmyndigheten enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut som respektive myndighet behöver för sin verksamhet.

9 § Efter anmodan av Riksbanken ska ett finansinstitut eller annat företag som står under tillsyn av Finansinspektionen till Riksbanken lämna de uppgifter som Riksbanken anser nödvändiga för att

1. följa utvecklingen på valuta- och kreditmarknaderna,
2. övervaka betalningssystemets stabilitet.

Efter anmodan av Riksbanken ska också svenska utgivare av värdepapper till Riksbanken lämna de uppgifter om emitterade värdepapper som Riksbanken anser nödvändiga för de ändamål som anges i första stycket.

Den som för egen eller annans räkning har utfört transaktioner med utländsk motpart eller hållit tillgångar och skulder med utlandsanknytning är skyldig att till Riksbanken lämna de uppgifter som behövs som underlag för Riksbankens betalningsbalansstatistik och för statistik över utlandsställningen.

Riksbanken får utfärda närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt första, andra och tredje stycket.

10 § Riksbanken får meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt 9 § första och andra styckena ska lämnas till Riksbanken i stället ska lämnas till Statistiska centralbyrån. Innan Riksbanken meddelar sådana föreskrifter ska banken samråda med Finansinspektionen och Statistiska centralbyrån.

11 § Riksbanken får meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt 9 § tredje stycket ska lämnas till Riksbanken i stället ska lämnas till Statistiska centralbyrån.

7 kap. Valutapolitik

1 § Riksbanken skall besluta om tillämpningen av det växelkurssystem som regeringen beslutat om.

2 § Det ankommer på Riksbanken att i valutapolitiskt syfte hålla tillgångar i utländsk valuta, utländska fordringar och guld.

3 § I valutapolitiskt syfte får Riksbanken

1. köpa, sälja och förmedla utländsk valuta, utländska statspapper, andra lätt omsättningsbara skuldebrev i utländsk valuta och guld samt rättigheter och skyldigheter som anknyter till nämnda tillgångar,
2. ge ut egna skuldebrev i utländsk valuta för de ändamål som avses i 5 kap. 1 § andra stycket budgetlagen (2011:203).

4 § I valutapolitiskt syfte får Riksbanken ta upp utländsk kredit och kredit i utländsk valuta, bevilja kredit till annan centralbank, bevilja kredit inom ramen för verksamheten i Banken för internationell betalningsutjämning samt bevilja kredit för Europeiska unionens system för medelfristigt finansiellt stöd.

Efter medgivande av riksdagen får Riksbanken i valutapolitiskt syfte bevilja kredit till andra internationella finansorgan som Sverige är medlem i och sluta avtal med annan än centralbank om långsiktiga internationella låneåtaganden.

Riksbanken får efter medgivande av riksdagen av egna medel tillskjuta insatskapital i

Internationella valutafonden.

Riksbanken får efter medgivande av riksdagen också på annat sätt än som anges i andra och tredje styckena delta i finansiering inom ramen för Internationella valutafondens verksamhet. Något medgivande behövs dock inte om finansieringen har ett valutapolitiskt syfte eller om det finns särskilda skäl.

5 § Riksbanken får förvärva de särskilda dragningsrätter som tillkommer Sverige genom deltagandet i Internationella valutafonden. Det åligger vidare Riksbanken att fullgöra de skyldigheter som följer av Sveriges deltagande i detta system.

6 § Riksbanken får verka som förbindelseorgan i förhållande till internationella finansorgan som Sverige är medlem i.

7 § Riksbanken får med eller utan räntegottgörelse ta emot insättningar i valuta eller guld från, och göra sådana insättningar hos, banker, utländska bankföretag, centralbanker, kreditmarknadsföretag, utländska kreditföretag, Banken för internationell betalningsutjämnning (BIS) och Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD). Riksbanken får även ta emot sådana insättningar från andra stater och mellanstatliga organ.

Riksbanken får även ingå avtal om skyldigheter och rättigheter som anknyter till de insättningar som anges i första stycket.

8 kap. Övriga uppgifter

1 § Riksbanken skall ta emot betalningar till och göra utbetalningar för staten.

Riksbanken får ta emot inlåning från staten.

Riksbanken får inte bevilja kredit till eller förvärva skuldförbindelse direkt från staten, annat offentligt organ eller institution inom Europeiska unionen.

Riksbanken får dock enligt 6 kap. 7 § andra stycket bevilja kredit till staten under dagen. Riksbanken får också inom ramen för övriga bestämmelser i denna lag bevilja kredit till och förvärva skuldförbindelse från finansinstitut som ägs av staten eller annat offentligt organ.

2 § Inom ramen för Riksbankens uppgifter som centralbank får Riksbanken förvärva aktier, andelar i ekonomiska föreningar och liknande rättigheter och ta på sig de förpliktelser som är förenade med dessa rättigheter.

Riksbanken får inte utan riksdagens bemyndigande göra sådant förvärv eller ingå sådan förpliktelse som avses i första stycket om det sker för att fullgöra andra uppgifter än Riksbankens uppgifter som centralbank.

2 a § Riksbanken får besluta om försäljning av aktier, andelar i ekonomiska föreningar och liknande rättigheter.

Om försäljningen sker för att fullgöra andra uppgifter än Riksbankens uppgifter som centralbank krävs dock riksdagens bemyndigande i de fall försäljningen innebär en minskning av statens ägarandel i företag där staten har minst hälften av rösterna eller om försäljningen har ett betydande samhällsintresse.

3 § Riksbanken får själv eller genom bolag som ägs av banken bedriva tryckerirörelse, papperstillverkning och tillverkning av sedlar samt tillverkning av mynt, medaljer och liknande föremål.

4 § Riksbanken får förvärva och sälja fastigheter och inventarier som är avsedda för den verksamhet som banken bedriver eller har del i.

Om förvärvet eller försäljningen sker för att fullgöra andra uppgifter än Riksbankens uppgifter som centralbank krävs riksdagens bemyndigande i de fall värdet av fast egendom överstiger 20 miljoner kronor.

För att skydda en fordran får Riksbanken förvärva varje slag av egendom. Sådan egendom skall avyttras så snart det är lämpligt och senast när det kan ske utan förlust.

5 § Riksbanken får mot betalning utföra tjänster som har anknytning till bankens verksamhet som centralbank.

6 § Riksbanken får efter prövning i varje enskilt fall medge ackord samt besluta om avskrivning, nedsättning eller eftergift av fordran som banken har.

9 kap. Administrativa bestämmelser

1 § Riksbanken bedriver verksamhet vid ett huvudkontor i Stockholm, där också fullmäktige och direktionen har sitt säte.

Riksbanken får dessutom bedriva verksamhet vid riksbankskontor till det antal och på de orter som Riksbanken bestämmer.

1 a § Direktionen ansvarar för verksamheten och ska se till att den bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att Riksbanken hushållar väl med statens medel.

Direktionen ska säkerställa att det vid Riksbanken finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt.

Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att Riksbanken med rimlig säkerhet fullgör de krav som framgår av första stycket. I denna process ska ingå momenten riskanalys, kontrollåtgärder, uppföljning och dokumentation.

2 § I Riksbanken ska det finnas en revisionsfunktion som leds av fullmäktige.

Fullmäktiges revision ska vara inriktad på frågor som ligger inom fullmäktiges ansvarsområde.

I Riksbanken ska det också finnas en internrevision. Direktionen ska besluta om riktlinjer och revisionsplan för internrevisionen samt åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

2 a § Internrevisionen ska utifrån en analys av verksamhetens risker självständigt granska om direktionens interna styrning och kontroll är utformad så att Riksbanken med rimlig säkerhet fullgör de krav som framgår av 9 kap. 1 a § första stycket.

Internrevisionen ska bedrivas enligt god sed för internrevision och internrevisorer.

3 § Enligt förutsättningar som anges i 6 § punkterna 2 och 3 lagen (1994:260) om offentlig anställning får Riksbanken i särskilda fall besluta att endast svenska medborgare får vara anställda inom Riksbanken.

4 § Fullmäktige beslutar om arbetsordning i Riksbanken.

Direktionen ska besluta om verksamhetsplan för Riksbanken.

Riksbanken beslutar i övrigt i enskilda fall i frågor som rör anställda och uppdragstagare hos banken, om inte annat följer av lag eller beslut av riksdagen eller av riksdagsförvaltningen.

5 § Ledamöter i fullmäktige samt sådana anställda och uppdragstagare hos Riksbanken som Riksbanken bestämmer skall skriftligen anmäla sitt innehav av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument till Riksbanken. Detsamma gäller ändringar i innehavet. Anmälningsskyldigheten enligt denna paragraf gäller dock inte för ordföranden och vice ordföranden i fullmäktige samt ledamöter i direktionen.

6 § Hos Riksbanken skall det finnas en personalansvarsnämnd med riksbankschefen som ordförande. Nämnden skall därutöver bestå av, förutom personalföreträdarna, de ledamöter som Riksbanken utser. Följande frågor skall, om de rör andra än ledamöter av direktionen, prövas av ansvarsnämnden:

1. skiljande från anställning på grund av personliga förhållanden, dock inte i fråga om provanställning,
2. disciplinansvar,
3. åtalsanmälan,
4. avstängning.

Personalansvarsnämnden är beslutförför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

7 § Vid planeringen och genomförandet av Riksbankens verksamhet i fred skall de krav beaktas som totalförsvaret ställer.

Vid beredningsplaneringen skall Riksbanken samråda med Finansinspektionen i frågor om finansiella tjänster och med Kommerskollegium i frågor som har samband med utrikeshandeln.

8 § Riksbanken har rätt till kompensation för belopp, motsvarande ingående skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), som hänförför sig till verksamheten. Riksbanken har dock inte rätt till kompensation om den ingående skatten omfattas av begränsningar i avdragsrätten enligt 8 kap. 9, 10, 15, eller 16 § mervärdesskattelagen.

9 § Riksbanken får ta ut avgifter för kopior, avskrifter och utskrifter av allmänna handlingar. Avgifterna skall bestämmas med ledning av de regler som gäller för myndigheter under regeringen.

10 kap. Budget, vinstdisposition och ansvarsfrihet

1 § Riksbanken skall ha en grundfond som uppgår till ettusen miljoner kronor, en reservfond som uppgår till femhundra miljoner kronor samt en dispositionsfond.

2 § Riksbankens räkenskapsår är kalenderår.

Varje år före utgången av december månad skall direktionen fastställa en budget för

Riksbankens förvaltningsverksamhet under det följande räkenskapsåret. Direktionen skall lämna budgeten till riksdagens finansutskott, Riksrevisionen och fullmäktige för kännedom.

3 § Riksbanken är bokföringsskyldig. Bokföringsskyldigheten ska fullgöras i enlighet med god redovisningssed. Därvid ska i tillämpliga delar Europeiska centralbankens riktlinje om den rättsliga ramen för redovisning och finansiell rapportering inom europeiska centralbankssystemet tillämpas.

Varje år före den 22 februari ska direktionen till riksdagen, Riksrevisionen och fullmäktige avge redovisning för det föregående räkenskapsåret. Fullmäktige ska till riksdagen och Riksrevisionen lämna förslag till disposition av Riksbankens vinst.

Årsredovisningen ska omfatta en resultaträkning, en balansräkning och en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en redogörelse för penning- och valutapolitiken samt för hur Riksbanken har främjat ett säkert och effektivt betalningsväsende.

I årsredovisningen ska direktionen lämna en bedömning av om den interna styrningen och kontrollen vid Riksbanken är betryggande.

4 § Riksbankens resultaträkning och balansräkning fastställs av riksdagen, som också beslutar hur bankens vinst skall disponeras. Har reservfonden gått ned under femhundra miljoner kronor skall minst tio procent av årets vinst avsättas till reservfonden tills denna åter nått upp till detta belopp.

Riksdagen beslutar om ansvarsfrihet för fullmäktige för dess verksamhet och för direktionen för förvaltningen av Riksbanken. Ansvarsfrihet får vägras endast om det finns skäl att föra talan om ekonomiskt ansvar mot en ledamot av fullmäktige eller direktionen eller om ledamoten bör åtalas för brottsligt förfarande i samband med sitt uppdrag eller sin anställning.

5 § Riksbanken skall årligen redovisa för riksdagen vilka åtgärder banken har vidtagit med anledning av Riksrevisionens iakttagelser.

11 kap. Avgifter, vite m.m.

1 § Ett finansinstitut som inte uppfyller uppställda kassakrav skall betala särskild avgift till staten.

Frågan om särskild avgift prövas av Riksbanken.

2 § Den särskilda avgiften enligt 1 § skall svara mot en ränta på underskottet för varje dag som uppgår till två gånger den utlåningsränta som Riksbanken tillämpar vid beviljande av kredit enligt 6 kap. 5 §.

Om det finns särskilda skäl, får avgiften sättas ned helt eller delvis.

2a § Riksbanken får meddela föreläggande eller förbud som behövs för att bestämmelsen i 5 kap. 5 § eller föreskrifter som meddelats enligt 1 kap. 2 § eller 6 kap. 9 § skall efterlevas. I beslut om föreläggande eller förbud får Riksbanken utsätta vite.

I fall som avses i 5 kap. 5 § får förbudet meddelas var och en som väsentligt har bidragit till spridningen och som därvid varit medveten om att sedlarna eller mynten har förändrats eller bearbetats.

3 § Den som inte fullgör sin skyldighet enligt 6 kap. 9 § att lämna uppgifter eller visa upp handlingar eller som lämnar oriktig uppgift när skyldigheten fullgörs skall dömas till böter, om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken. Om ett vite har förelagts med stöd av 11 kap. 2a § får dock inte dömas till straff för gärning som omfattas av föreläggandet.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

4 § Riksbanken ska utan hinder av vad som föreskrivs i 31 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) underrätta Polismyndigheten eller åklagarmyndighet om det i verksamhet som avses i dessa bestämmelser framkommer uppgifter som ger anledning att anta att ett brott har begåtts.

Om det finns särskilda skäl får Riksbanken underlåta att lämna sådan underrättelse.

5 § Hur talan förs mot fullmäktiges beslut om skiljande av en ledamot av direktionen från hans anställning regleras i 2 kap. 2 §.

Riksbankens beslut enligt 2a § får överklagas hos förvaltningsrätten.

Riksbankens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas endast i den utsträckning och i den ordning som sägs i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.